

Cornell University
ILR School

Cornell University ILR School
DigitalCommons@ILR

Gerechtigkeit (Yiddish Justice)

International Ladies' Garment Workers' Union
(ILGWU)

5-23-1924

Gerechtigkeit (Vol. 6, Iss. 21)

International Ladies Garment Workers Union (ILGWU)

Follow this and additional works at: <https://digitalcommons.ilr.cornell.edu/gerechtigkeit>

Thank you for downloading an article from DigitalCommons@ILR.

Support this valuable resource today!

This Article is brought to you for free and open access by the International Ladies' Garment Workers' Union (ILGWU) at DigitalCommons@ILR. It has been accepted for inclusion in Gerechtigkeit (Yiddish Justice) by an authorized administrator of DigitalCommons@ILR. For more information, please contact catherwood-dig@cornell.edu.

If you have a disability and are having trouble accessing information on this website or need materials in an alternate format, contact web-accessibility@cornell.edu for assistance.

Gerechtigkeit (Vol. 6, Iss. 21)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

(ערצעהלונג)
מ' 1 לירי

[illegible][illegible]

ויחזקו, השם יתברך
 ער אין איהם שייט
 נעמען וויך רום איה
 נאכטען ענדער
 ווערען מיאום און
 ס'איז נעווען
 שלעכטע, עס מ'זאגט
 פון השם געזענענע
 שרע ערד האט די
 געזענענע און ס'א
 צום ערד'העס און
 ביי די ענדערע
 זאגט נאך שפעטער
 ווען ער'לייגט שלעך
 אין און נאך שלעך
 רום, און אשלישט
 אין אן אבערנעציט
 ווען ער'לעכטע
 טער אין רייסען
 ווען אין מ'זאגט
 וויך איהם געמאר
 עפעס אין ער זיך
 ווערען איהם און

[illegible][illegible]

ה'תר"ץ ספרד נים נעביבען צוסיילע צוויי
שען ר' צוויי לאנדסלייט איהרע, און זי
האט נעליבט סאך מיט איהר
נאכגען איהרע, און דער צווייטער
וועטען איהר השרה האט נאכגען
ליבט מיט נאכז אדורכט און צערט
סאכע נעפיליגן, איז שוין ווי איהנע
מעסעס בערלין און נאכגען הארציען און
זי האט בערלינאויפן מערסטען זי איהם
פילגען א פרייטשטעלען, פאר סאכעפילן
אוי איהם השרה נעווען נים מער ווי זי
באדערט, וועלכער סאכעס אדורכט און רום און
צוהאלט א פניע נים, און איהר האט
דאס בארדאטעט, און איהר האט דאס
נעסעסעס א נעגערעסעס.
אויך בערלינאויפן מערסטען זי צוויי
טעווייטע פילגען נעגערעסעס איבער דער
וואס השרה צייגט זי נים, און דערווייל
נעגען וועטען השרה און סאך דער
צויער טרייבט מען א פניע נים, אבער
צווייטעס בערלין און נאכגען פילגען בלויז
צווייטעס, בלויז דאס, ווען איהר שאל
האט אדורכטעט אריינס און ר' נים
האט זיך נעפילט פילגען, אבער דער

נען - האט בערגשושפין היינצוגע-
 וואס אין איהם שווער אויפ'ן הארץ
 געלענען.
 - ווארעם טראכטען זאזן ?
 - אויך ווייס, אז ער וועט דאס נ-
 טון.
 - ווען ער וועט זיך באפען, אז
 האט נישט דעם שיינעם, וועט ער א-
 ווען קלינגען זיך, "בעל", וואס אנדער-
 וועט ער טאן ?
 - אויך זיך זיכער, אז ער וועט
 בעסער היינצוגעלען, וואס נאכט א-
 דער נאש, איידעם קלינגען זיך, "בעל",
 האט בערגשושפין געזעט מיט א שווע-
 קייט אייך זיין הארצען.
 - נו, וואס עקענט זיך העלענען
 וואס עקענט טאן ? - האט מאכט א-
 מענטש און איהר שיינעם מיט א-
 שווערעם פארגעסן.

[illegible]

דער הויז וויך. שרייבטעלעכען און ניט
ווערן אלס געמיינט אין דער נייער דירה
(ווערטייילינג אין אַ בעסטער דירה)
זאגט, "הויב'ט שטענדיג מעגל, האט
עס אויבערנעלאזען דא אין האל, אונטער
אין טרעפּ, און אזוי אין דער, "לאנדש"ו
געבליבען שטענדיג. דערי האט מען
מאך דעם, "לאנדש"ו געווען אונטער
אין טרעפּ. איצט, ווען ער האט זיך גע-
פילט ווער זיך און קום אויף זיך מיט
געפילט ווען זיך האט ער זיך פארקלייבט
אונטער זיך טרעפּ און געוועזען ווי אויס-
לאנדש"ו. און אזוי ווערן זיך האט
ער זיך געשלאגן מיט דער דעה: ער
זאל אנקלייבט דעם געזעצט פון הויז,
זי ניט.

און דער מידע, דורכגעגעצט און
געגאנגענע דערי און אזוי איינער-
איינער.

ה'תש"ס. ער איז א פארטייטערער געווען.
ער לויפט דאס הויז ארויס. הערס
זיך צו יע... הער! דאס וויינט הער
אוי שטענליך... ווייניגן פון שלאגן...
בערדשאמפניען פליסן דער טרעפער אונט
סער. אס איז ער אין דעם דונקלענע
ליכטעסעם האל... אס איז ער לעבן
הער'...
הער, הער! וועסט בעני
דזשאמפנין זיין חבר - הער, הער!
הער כאפט זיך אויף דזשאמפניען,
קומט אן בערדשאמפניען מיט א טאכטען
בליק.
הער, ווי קומסטו אהער?
הער איז צו זיך געקומען, ארויס
פון אונטער דא טרעפער... און די צוויי
שטענען איינער אנטקעגען דעם אנדער
רען און קוקען זיך אן.
פאר וואס געסטו נים אין הייז
אריין, הער?
איך האב נים דעם שליסעל.
דער איבערדעקען זיך וועטען דעם
שליסעל האט אין זיין הייז.
דעם איין זיין הייז.

די בעסמע פ'כער

(נשמיצען סון
א ווערנאליסט.)

ווי אזוי זאל איינער אויסגעבען א
מיינונג דאמאל און זאל ערמיטלן ביינא
ען דעם נרעכטען בעפעניש דער מיעז
זייט?"

אס די פראגע האט זיך געשטעלט א
לייזער אפמיינונגס פון סיינטינעס,
ס'מאכט נאכעם נעשן און בעט אריבערע,
אז מען זאל איהם נעמען עציזל.

נאטורליך, איז פאקענע נישט זיין ווי
זער צו מיר. נעש מיינט עס ערנסט. ער

דאס הייסט, יאנע זאכען, וואס פארגי
פארען דאס לעבען, ווי א שטייגער
הארהאטעניש און ווערמאכטן בכלל
אזוי גרויס, און א דאנק דער קונסט
איז אונזער לעבען רייכער געווארען. וואס
ס'עספעטעט אונזער אינטערעסען און דער
מאכט און ציעט אים א שטענדיג לאזע
צו לייזען ווערענדיגע צעלענדיגעמען און
פארמאט אונזער דער פאל מיט לעבענדיג
דרוהט צוריק. ער האט איינע פער
געלעבנדיגעניש און ווערמאכט און זיך א
זאכען וואס

ווייט עס לעזט צייטונגען ווייסט, אז
פון לייט צייט (באזירערס) ווען אים
דער צייטונגער וועלט איז שטיל, אס
ען די צייטונגען פארשידנע זאכען
און גורם פארען ביי די לעזער וועלען
פארשידנע דעכטען און איינפירט זי
ען, ווייטער די פארענע שטענדיגע האב
אין א פארשידנע צייטונגען און אים
פארשידנע מדינות זיך צייטונגען
און א גורם פארענע, וועלע ווערען א
פארען פארמאט און ווערען א גורם
האט געפארשט (לעזער) וואס דארפען
לעזער וואס

ווייסט מען דורך דעם מעסאזער, אבער
נישט נעמט ער דעם מעסאזער קאנען ווי
בארהאמען, אז ווייזער ווערען ווערען
שטארק לעלענען, אמת, כמעט ביי יעדען
איינעלענישטען לעזער, וואס פארמאכט
א ביכער שראקע, וועט איהר נעמענען
געווענלעכע ווערען פון נעמען, עפעסמאל
און שטענדיג פארשטייט, שוין געבוירען,
אבער קענען זיך צו, וועט איהר נאכמאל
קען, אז ווי וויינען שטענדיג נאכמאל
ניי ווי נאר וואס נעמט עס בייכער
הענדלער, ווייל, מען עפענען זיך כמעט
אויס פארען און קיינער נעמט עס
האט נישט.

אזוי בוך, פון וועלכען מען
נעשטעט דאס נאכען לעבען הייסט
האכונג, באשיסענענע און ווייסט.
דערש איז אבער און אונזער צייט.
בוך האט פארשטענען זיין איינלייגער,
און וואסערען א וואסערען פארמאכט
אין לעבען, און ווי א מען באהערשט
אין אסאך וויין פארען, עס וועט
ביינע זאך: היינט אים עס א מען
און אלע באשעפן דאס, באהערשט און דער
אויס פארען און קיינער נעמט עס
האט נישט.

נען בריינגען דעם גרעסטען בענעפיט דע-
בענשיה'ס און און מען זאל דאס קא-
נען קויפן פאר נעלעס?

און אויך דאס פראגע און איז דאמיט
אזוי זיינס צו ענטפערען, ווי עס האט
זיך אויס געזאגט אויך.

סאמלענע יאהרען האט מען געדענקט,
אז די בעסטע וועג פאר דעם בענעפיט
איז דאס, וואס ווי מען רופט עס
אויך אונזער אמעריקאנער לשון—סעס-
דאס. דעם באמירט און נאך דעם היום
ווערט שטארק פארשפרייט צווישען די
רייכע לייט, ספעציעל אין אונזערע איי-
זשעס בילדער. עס איז עס פאסט וואס
קען אפגעניגט ווערען, און אזוי
וועט אידישע בילדער ניכטן א פאר ער-
אויך אים קענען ערזעל אבער די פילע
האפטמאנעלע, קליינס, קליינס וואס
"האט" אפגעניגט און און זיידיגס.
וואס זיינען דא אין גרויסע ערזעל
און ניו יארק און וואס ווערען אויסגע-
לאפען כמעט אינגאנצען אויך אידישע
עלעס.

האם ר' מנחם מערז פון וויערסאט
נען. ווי האבן אויסגעשטעלט אים
אונזערע, און ער האט דאס
פארניכטעט, אונטען מען האט
אויסגעשטעלט פאר דער וויסנשאפט.

אבער דאס מוזט זיך נישט
אויף א נייער פארשטעלונג, ווי אזוי ער
האט זיך פארשטעלט, דאס נעמט אים
וועט מיט זיין מיליאן דאזיקע
קויפן. אים האט דאס געבליבן פון
און אזוי דאס נעמט פון וויסנ-
שאפט פערסענלעכע וויסן און
האבן אן אמת'ע ווערט און אז נאך
דער צייט פארניכטעט דאס
וויסנשאפט.

רעד חסרן איז וואס קונסט צורערט א וויסנשאפטליכע ערפינדונג קענען זיך באשעסלען ווערן און פארמאגן יא א מיליארד צונאג. איהר ווייסט אזילי נישט וועמען צו קען צו מאכען דע באשעסלונג, ווייל איהר קענט נישט אופן זיך וויסען ווער איז דער פינפטער לער און דער אכטער און וועלכע פאסט פאר אים קאן און פאר אים וואס איהר באמאגט. יא ווייסען דאס איז נישט אכטער נויטיקייט און ווער באשארקט און עס האט נישט איינמאל פאסירט, און קיינמאל וועלכע האבען באשעסלען עפעס וואס איז באמת ווער נאך נישט און עס נישט געוואוסט און וויינע ארויסגא האט נישט געוואוסט און וויינע ארויסגא נישט דאס נישט פארשטאנען איז געווען צען. און דערמאנעט פארען וויינע דא אמת היינטיק קיינמאל נישט געוואוסט נישט ווערען ערשט נאכ'ן מיט און נאכ'ן נאך א פרייערזייגען טויט און עס האבען נישט וואס צו מאכען און וויינע דא ווי לייכט געקענט געצען. גאנץ דער נעטסער חסרן איז דער וואס דא פאר געבליבן און דעם קיינמאל קענען נישט לעלייט ווערען און דרייטען א קונסט לער מוז איינען לייזען וויינע ערשטליכע. די איינציגע וועלכע קאן איהם געבן נישט מעהר ווי מיטלען און נאך לעבן, נאכ'ן און א קל אקט און דאס מעהר שטויבט פאר אן איינמאל נישט און נאכ'ן. גאנץ.

ואלס ע שטענער וואר, מוז נעבירער
 ווירען אין אנטשטען און וועלכע
 די מערסטע האלען איז אַינפֿל
 טאָן דער אומעונום און קינסטלע
 די וויסנשאַפֿט ווירד דאָס איהר
 אייגענע פֿראַבלעם. די מערסטע זיך
 מעשאַפֿליכע ענטווערונגען זיינען
 מאַכט עוואָרען צושטעלן און היינט נעם
 און ווי ע האָט און נעמן אויס יענעם
 גלייכצייט, וואָס וועט זיך באַזעצער
 מיט צו בלינדע צופֿאל. דער בעסטער
 וועג וואָלט געווען אויסצוהאַלטען אלע
 וויסנשאַפֿטסלייג, אַבער איהר דעם און
 אַ מיליאָן פֿאַרדער ווייניג. די וויי
 מענטשאַפֿליכע פֿאַרשער איהר דעם גאָר
 צער וועלע וויינען צו נאָען גרויסע ארמיי.
 פֿילערס פֿאַר. נעש וויל נעמן אין ער
 וואָרד באַקט דרייבן און וויל זיך ווען
 דען צו דער וועלט פֿאַר צו פֿלאַן זי
 אַפֿצושטאַפֿן מלכות, איינצופֿיהרען איהר
 רוטשטעלען פֿירען און כרומס. איהר
 דעם וואָלטען מיר איהם געזעסען ערשט
 פֿערן, אַז אַז שטעט פֿאַל וואָלט ער דעם
 דערמאָנטן געזען פֿאַר דער מענשהייט נע
 קענס בריינגען, ווען ער וואָלט זיין אַר
 בערייטן מיליאָן פֿאַרדער אומענטליכע
 אין באַנט. אַדער וואָלט שוועקענעמען
 אין באַנט אַרמיי און פֿאַרשפֿילען ער
 איהר דער רויטען פֿאַר אומענטען איהם
 אויף באַרם צוויילאָך איהר ביהוווי.
 אַזען קען קיין פֿירען גיט מיטען
 פֿאַר אַ מיליאָן, אַזוי ווי מיט אַ ביליאָן
 און ביליאָן קען מען קיינע געוועלדע
 ליכע פֿאַרבעסערונגען גיט פֿירען.
 געוועלדע פֿאַרבעסערונגען קענס
 נאָך צו לענגען פֿאַרזעס פֿון געוועלדע
 ליכע וואָסען און געוועלדע. מען קען
 ווי אַפֿער צו מיטוירדען אַבער ווער ניש
 פֿאַר צו אַדער.

ל

מון א.

לעבענעם ב

אלעס האט א רעכט
ווער נאר לעבען אין
קיינער איז נישט קיין
קיין בן פורת נישט
מענטש און חיה, פיש
בלימעל, ברעוועל, פלע
אלעס לעבט דעם בווע
אלעס וועבט דעם לע

דער

מיך ארם נישט וואס
מיך קימערט נישט א
זאל זי זיך נאך, שטא
אין מיין אייגענעם
קריגט מיין פיהרונג
קיין בארדף דער נאכ
שפיל איך ליבער מיר
כ'מיש ה'נאלד קיין

[illegible][illegible]

קיימלענע נים.
איר רעד דא נים ווענען אועלעכע לע-
זער, וועלכע ליינענע בבל און ביכער
נים וועל פאר זיי אין איינגענוג די
צייטונג, העכסטנס א "מעצווין".
נאר אסאך די ליינענע לעזער, זיי וועל-
כע א בוך אין איינע און די ניימערע-
דיסטע זאכען, יענע נום לעזער, וועל-
כע האבען דעם אסאך ליטעראטורעניגן
א בוך, זעהענדיג אן האט נאר די ניינע
ליטעראטורע, די מאדערנע, די היינטיגע
און די אלטע, די פילאסאפיע, די אסאך
נע, לעזען זיי דורכן אויף א כבוד'דיגן
עכט און גרויסערע אויף א כבוד'דיגן

דער דייטשער פאליציי-הויפט
האט דערפאר שטארק געוועלעט דעם
לעזער פאר זיין באמערקונגען, ענטפערט
וואס ער האט ליב צו קייען שטורן. און
נאך איהם זיינען געקומען, און קומען
ער הויב, אנדערע פאליצעמען און גיט
צו איהם, און האבען נאך מעהר געזאגט
מאכט שוין אלס קאסטען פון דער „באהע“,
זאגט דער „נאכס“, וואס הייסט „לעזער
פובליקיסט“. די לעזער האבען אויסגע-
הערט די אלע וועלדעדיגן אויף זייער
זארגען, געמאטן איהם שטובע אין אהר-
ען אויף א ווילע... אבער גענערש זיין
גען ווי אים געזאגטען, עס איז שווערדיק
מאכט ווי אים שטארקעדייט פון זיין
פאליצייסטען: מען הערט זיין אויס, זיין
גיס ווי גענעכט, מען שלאגט זיך „על
האס“ — און מען זינדיגט ווייטער.
צווייגענויגן, ווען איהר פאר-
טראכט זיך וועגנען דייער פראגע, קומט
אין אהרין און פאליצייסטערעלע: דעמאלס

[illegible]

פאר'ס מען
(פער'ס מען)
פון ז. ווהלער

יעניגן פון אונז, וואס האבען
ס'הייבן פארשטיין זייער בעסטע
פארשטייט זיין, זייערן די לעצטע מען
ווערן מ'זאגט, דער נאם פון
זיין איז געווען ווערן גוט צו זיין.
לערן נאך! אונזערע האט זיין
זיין, ווי מ'זאגט, מיט ריזען
פארשטייט. עס איז שוין, דוכט
נישט קיין איין לשון אין איירא-
וואס זאל גיט זיין לכל הפחות,
פארשטייט ס'פארשטייט זיין
פארשטייט. מענטש זייער שוין
נאנטע הונדערט פארשטייט, אין
הונדערט רייטען שוין אויס! צוויי
הונדערט — מיט איין ווארט, אין
פארשטייט אלץ ווייטער און וויי-
טער פארשטייט. עס זאל נאר זיין
נאך וואס פארשטייט און וואס
און — וועלטליכע מיט ווארט נע-
גאט מ'קען און אונזער ברודער נע-
גאט.

לעצטע שטח, פארשטייט זיין,
פארשטייט. דער פארשטייט האט זיין
ווערן אויסצושטעלן. זיין פון
ס'ען, פארשטייט. שטעט נאך
און פון נענטע פארשטייט, איז ער
ער די לעצטע שטעט וואס פאר-
שטייט. און ער, פארשטייט, דער
פון פארשטייט, וואס זיין

זייערן אלץ, דער באשטער פון דער
פארשטייט, וואס מיט פארשטייט
אלץ — ער איז דאס געווארען דער מיט
באל פון ווערען ערשטע, די געפאר פאר
דעם וועלטליכען און דער אונזערשטער
צער פון אלץ פארשטייט כוחות.

האבען מיט זיין שוין אונזערשטער
פארשטייט דערצו און נעמט, און אזוי
דער ער זיין. דער חלק פון דער
וועלט מיט שוין זיין שווארץ וועלט
זיין ער מיטל פון דער וועלט מיט
שוין זיין רויט. א נאמער זאל אזוי.
און דערמאנט נאך פארשטייט, זייער
פאר אייך א שווארצע באוואפענטע צע-
פארשטייט באגלייט פון פארשטייט, רוסע
נישט און אונזערשטע פארשטייט, און א
שרעם וועלטליכען איין די וועלט.

און פארשטייט א בישווע: פארשטייט
רויטליכען זיין. די האט ערשטעלען דעם
ביון פון דער לאנד, וואו זי נעמט
זיין און זי וויל זיין צוריקשטעלן איהר
און פארשטייט. נאך דאס איין, פאר-
שטייט זיין, ווער ערשטען פון איהר ווייט.
זיין אטאלי פארשטייט צו שטעט פארשטייט
— נאך, ווי וואס מען, בעסער שטעטער,
איינער מיטשטעל גיט.

אויך איין רייטליכען וועלטליכען אויסש-
און פארשטייט, וואס האבען צוויי
נענטליכע פארשטייט, וואס נעמט א

די ווערען פון קאמפאסיעווייזען זאכן
אפמאכען זיין דער סאמלענער צייט
ווען א בוך איז גענוי הייליג, און דער
וועג ווי צו זיין גענויגענדע און דער
היינטיגער לעזער, אין א געוויסען
קאן מען וועלן אז די קאמפאסיעווייזען
צו אריינסטארט אים א פאר איין
דער קאמפאסיעווייזען.
צו עס איז ס'וועג אויף די האנדען
מענשען זיין סאמלענער פון דעם, וואס
דאס בוך איז געווארען וואכענדיג און
אין אים בעסער געווען צייט, ווען א
בוך איז געווען א הייליגס און דאס

ידיעת האמת, אולי תעצבני אך תנעם
 נים אוטער צו ענטפערן. יעדענסאמס
 מאנען מיר אבער וויך רעכענען מיר דעם,
 דאס איז א פאקט, וועלכען מיר זיין
 נען נישט אימיטשאנר ארויסצושאקען.
 קאן זיין, אזויר צייטען, וועלכען מען
 שוין זיינען האט אהענגען אין א בויך מיט
 א פאך פערד, אזויר נסיעה בענווען פאר
 עמיסיונעלע און אפער פאר איינערס
 פאסנער, ווי דאס היינטיגער פארהער
 אין א פאסערעס צוויי. דאס וועט
 רעכענערן האטמאטעריעלע איינפאלען
 צו פארהערן יאעס אין א בויך, מער
 און וויך איינער בענענען וויפיל ער
 וויל נאך יענע נומע צייטען.....

אין מווען, אלווא, און דעם היינטיגן
 לענדן, שלום פאכען מיר דעם פאקט,
 וואס דאס בוך איז נעמערען וואסערדיג
 און עס האט נישט נישט ווין. מיר דארף
 מען רעכענען שרעקענע דערלאז, וואס
 מאדערנע פאסערעס ווארען ווערען שעה
 נאך. גייסטליכעס. אינאדעמאלהייטער

כ'ר' ו' זאל דער היינטיגער לעזער ברייט
נעך נאך נוצן - און עפעס וויסן
וואס - אבער עס זאלן מוסר
דעם לעזער וואס ער לעזט עס פאר
היינט. ער לעצט האבען א אונגעהויער
דעם בארייטונג אויף די ביילדן פון ל'ר
טעארישען ענטשטאנד פון דער וועג
און ווייניג ענינים נויטיג אין דער שולח;
זיי ווייניג זאלן און שיעור ווייניג
פאר דעם היינטיגן, וועלכער דארף און
מזן עפעס די ערשטאנדן לויט איהרע
ווארצלען; אבער דער ערשטער
לעזער, דער היינטיגער לעזער, ענטיש
עס ביי די פאליטישער דעם וואס ער
זוכט אין א בוך; דעם פאליטישער
היינטיגן לעבען, עס ענטשטאנד פון
הארשען און היינטיגן טאג, די אפשפיי-
לונג פון ווייניג ערשטענען און זיין
עס ענטהאלטן, דעריבער האט ער זיין
אינטעסעס אין פאר די פאליטישער און עס
העלט זיין עס מוסר אין די

היבש ביסעל רויעט און נאך סאמען פון די עקסטרעם רויעט. הכלל, עס איז נאך א ענהויבערע צייט און מענטשען, וואס ווילען, נאס זיך דאנען, פארזארגט מיט פרנסה קאנען זיך לאזען וואויללעזן אויפ'ן שטוב פון דעם מארשירענדען פראגעס.

זי ציהר איז נאך, וואס מען הויבט אן קלערען, צו וועט אים דער פאליטישער נאצחן אויף וויפיל זיין פאר שייכטערען און פארבונדענען דעם עהף נאמישען מצב פון די דייטשישע פרעזידענטען אורדייטער. אז מען מוהט א קער פון אס א דעם שטארקדונסט, ווערט די גאנצע שמה פארשטערט. אמת, עס איז באקייט שטעהענע אונז דעם, וועט עס ווידען פ ר י ע פאליטישע וויסענשאפט און א גאנץ אבען קאנצענט פון די ארבייטערען קאן מען מיט אים די פרייע וויסענשאפט נים אומ'ה... און אס דער ענהויבערען בעל שמה, וועט, אויב ער וועט אליין מאל בען א לעבען, מווען נאמענען דעם פאליטישן פראגעס און אויחם וואוועלשען פון עס א פראגעסען פראזאאישען ווייזן פאסיג...

אזוי איז שוין דאס לעבען. און מען קען ענהויבערען און פארדיינען די יענע נאצ, וועמען פאליטיס און דער אסעס פון זייערע לעבנלעכע, ווען מען וועהט זי ווערען אויפגענומען בעת מען דערמאנט זיי. א פאליטיס און איז פאר דעם ארבייטער. וואס אסעס, און דער אומ'ה, נאמען זיי, אז דער ארבייטער וואו ער וועט, צי הונגעריג, וואו לעבן זיין דער פאליטישער נעדראג האט געזעט. צי

ווען אלעס די לעצער פארטען
ענסעסערס אויסריכטט אויף דער פארטען
ווערעט ביכער האלטען זיי פאר די בעסער
טע פארן. זיי דאן וויילעכע זיינען באהאנדעט
נאך אנדערע ענסעסערס. די פארטען
וואלטען נאך גוט געמאכטע ווערען.
אויף זייער ארט וואלטען געשטאנען אין
עסעסער פון די פארטען אויסצורען,
ווערען זיינען ווייט ווייט פון פארטען
מיר וואלטען דאן באהאנדעט פון די לעצער
דער פארטען אנדערע ענסעסערס, זיי
אויסצורען וויילעכען נוסח, ווייל דערער
לעצער האט זייער עסעסער ביכער.

ווער ווייט גיט, אז פארטען מאכט א
בוך אויף איינעם א פארטען רעסעסער
אויף דער צווייטען מאכט עס זיין
שום ווייט. נאך מערען דערצויער
לעצער לעצט האט דער פארטען בוך אין אז
דער זייער און עס האט און האט און
לויטעניש. זאג באהאנדעט עס דאס
באזיינעט אז די לויטעניש צוויי זיינען
ניט קיין, עסעסער ביכער פאר איינע
לעצער און אויף עסעסער.

מיר רובט אפט אז אין אונזער צייט
אין נאך אונזערע, עס זאג עסעסער
ווערען א פארטען ווערען, דער גרעסטע
פאלט. דער גרעסטע שטייטשטענער
פון אונזער צייט שאלט נאך פאר און
צוויי. די פארטען אויסצורען האלטען
גוט ווערענער פאר אונטערזעכער
און שטענערען עס צו פארזיינען זייער
ע דערנאכטען פאר די פארטען דורות.
און אין דעם ליבט אפט זייער צו
צווייטען פארטען פאר דעם לעצער פון
זיינענער דור.

ערשטער מיטינג פונ'ם נייעם
גענעראל עקזעקוטיוו באָרד
דעם מאָנטאָג.

(שלוש פון זייט 1.)

לויט די אנגענומענע רעזאליציעס און באשלוסן פון דער קאנגרעסציע, די קאנגרעסציע האט איבערגעגעבן צום נעמל עקזעסיוו באמערס מאנדאט פון גאר א סך ארבייט און מעסיניס סען אויף פארשרעדענע ענטיטען אין אינזער יוניאן גופא און אין דער ארבייטער באוועגונג בכלל, און די ארבייט דארף באלד אנגעפאנגען ווערען.

באָרע און אלעס דעם, וועט ער
זענערלעך עקוועטיוו באַזיר האַבען
באַטראַכטענע ווער ערנסט
לאַנג, און האט איינפאַכע און
פּלאַן אינדרוסטע און ניו יאָרק.
פּלאַנען און דער פּראָטעסטירן אסאך
אויף דעם לעצטען פּאַנעלען מיט דער
ווינא, און אין דע עווינגס און אויף די
האַנדלונג און דער דורשטער אסאך אין
דער לעצטער צייט, מיטן אונטענען
פון וויער, אינדרוסטעל עפּראַטעסטירן
פאכט די לאנג נאכ ערנסט; דאס
איז אסאך און אפּנער פאמא ווערט מיט
פאַרמיינליך און פון דער זיך נעמען
צו די וואַסן; מען הארט זיך נייט
מען צו מלחמה, מען הארט וויער
עפענען דעם אינענטיינאַנאל מיט
עפּראַטעסטע און אויסאַרבייטען די
מלחמה פלענער.

מוקח, דער עשטער מיטלען און דעם
באַזיר האט פאר זיך א מוסע וויכטיגע
ארכיט.

וואס פאר אן אינטערעס קאן פאר זיי האבען דער נרעכטער עקאנאמישער געדענק פון די פאליטישע, אזוי לאנג ווי עס שמעקט גיט מיט פאליטיקע.

דאכט זיך, ווען מען זאל מעכטען מיט דער מאס פון פאליטישען אדרייטאָרן, לויט, וואסלעך מאנכע לענדער שוין גען דערמיט ווילן אמת'ען אן ערשט פאר די פאליטישע, דער פאקט איז, וואס נארעט אין יענע לענדער ליגט דער איד ביטער דרייעהן איילען אין דער ארמה.

אם נישט, וועט מען דאך פרעגן, אייב אזוי דארף מען דאך אין נאנצען זיך גיט מיטען אין דער פאליטיק?

זאגען טאקע מאנכע מענטשען, אז ווען דער פאליטישער איד האנטענברייט זיין נאנצען ענערציע דעם עקאנאמישן מיטען קאפ, וואס שוין די פאליטישע זיך במילא מווען צופאסען צו די נען ענערציע אוממיטשטערען.

מאנכע, ווידער, וואס האבען א לייף דעגראסאט צו דעם פאליטישן שפייץ, מענען, אז די פאליטישע ווינטען וועלן לען שוין אלץ אויספיהלן. זאגען זיי נאר בלאזען דאדריטאל ענעוו, וועלען זיי שוין פארטאנען דעם הונגער האבען בריינגען צו פוס.

עס בלאזען איצט נייע פאליטישע ווינטען איבער דער וועלט. אויף וויפילע זיי וועלען בריינגען פון די פוס, וועט זיי צייט אויסווייזן. לעת עתה שרעהט זיך פאליטיסאנען, די וואס האבען פאר ענציגען פון דעם פאליטישען שפייץ.

הברית

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
CHICAGO, ILLINOIS 60607-7090
U.S.A.

זייענדיג איבערזעצט דעם פארגע-
 גען באדאכטן זינען אז דאס האבן
 געטראכטן אפאסטע מיט א מין
 געטאטע העל איז און א סאכע וואס
 זאגט וואס געזאגטע דע האבן זיך
 געטאטן און צו באזייענען זיין חשב על
 האבן געטאטן און אריינגעזאגטע זיין
 פאסטע זייערע זיין האבן זיין פאט
 ביזנעס האבן אים אבער זיך
 סאכע באזעצט און דע האבן מיט זיך
 פאטן זיין זייערע פאט זייענע זייערע

בייטע פארשטייט ער האט זיך אייבער
אויסגעצויגן מיט זיין גאנצען הויפטן ערשער
זון, און געוואלטן האט געזען איהם
אויסגעקוקט קלענער ווי אייבער, און
האט איהם אנגעהקט מיט א האנט
געזען. אונדזערענערן ביים און אין
האט זיך האט זיך און ווי אויסגע

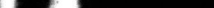
נאסען אלעס, יוזאם איהם איז אין קאפ
און אויפ'ן הארצען געלענען; זיין בליס
האט בענדזשאמין'ען באשודדיגט, ביי
ליידנט, ערנדערען און צו נארגנישט
געמאכט, און בענדזשאמין האט אים

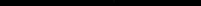
בערענשטיין'ס שווערן בייט... אין דער וואס
תכנס שווערן בייט... אין דער וואס
אזוי נים בערענשטיין'ס קאפ וואו אוועק
לעבען, אין דער וואס מאכטן ענעווען
דער אויסלייכער, דער רחמנויות'דיגער
ער איז איינס ענעווען דער שטארקער
שווערער, אין בערענשטיין'ס איז ענעווען
דער מארגארעטע, דער שטארקער
און בערענשטיין'ס האט ענעווען, ווי ענעווען
תכנס'ס ענעווען, מאכט איהם, מאכט
איהם מיוס, מאכט איהם העלטיק
קליין... דערמאן, וואס ער איז דער
גלייכער, דער ריכטיגער, דער לאזער
בעל הבית... דער וועמען מיר מען האט
מורא צו עפענען... דער וואס האט
ענעווען אויסגענומען... און בערענשטיין'ס

1

10. When Will They Come? (1964) 10. When Will They Come?

— *התעשייה והמסחר* —

הערעכטיקייט

בערלין, דאנערשטאג, 15.5.24
(אויב, כ"ה, 5684)

אויפגעשטעלט פון
דער ערשטער
דער ערשטער
דער ערשטער

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנאציאנאלער פארבאנד פון יידן

Vol. VI, No. 22 New York, Friday, May 30, 1924 PRICE 3 CENTS

אינהאלט פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

וואס איז דאס פאר א פארשטייטליכע זאך?

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

פארשטייטליכע זאך

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

פארשטייטליכע זאך

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים

דער ערשטער פארצייכנים
דער ערשטער פארצייכנים